

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobkyne **M. H.**, bývajúcej v P., zastúpenej JUDr. S. R., advokátom v P., proti žalovanej **Ing. D. B.**, bývajúcej v P., zastúpenej JUDr. M. W., advokátkou v Ž., **o odstránenie protiprávneho stavu**, vedenej na Okresnom súde Považská Bystrica pod sp. zn. 3C 89/2009, o dovolaní žalovanej proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne z 3. júna 2010 sp. zn. 4Co 299/2009, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie žalovanej **o d m i e t a**.

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov dovolacieho konania.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Považská Bystrica rozsudkom z 9. septembra 2009 č.k. 3C 89/2009-88 uložil žalovanej povinnosť z priestoru označeného ako vchod o výmere X. na prízemí domu Č., na parc. č. K., odstrániť všetky prekážky brániace v užívaní tohto vchodu a v prístupe do nebytového priestoru Č., v dome Č. a umožniť žalobkyni nerušený výkon spoluvlastníckeho práva formou užívania tohto vchodu a prístupu do nebytového priestoru Č., v dome súp. Č. v , cez tento vchod. Z vykonaného dokazovania mal preukázané, že žalobkyňa je spoluvlastníčkou nebytového priestoru Č. nachádzajúceho sa na prízemí obytného domu súp. Č. v P., kde bočný vchod do tohto nebytového priestoru susedí s vchodom do bytového priestoru Č., ktorého je výlučnou vlastníčkou žalovaná. Vchod do nebytového priestoru Č. a do bytu Č. je zo spoločného priestoru označeného ako vchod o výmere X.. Žalovaná zamedzila žalobkyni vstup do nebytového priestoru Č., ktorý je v podielovom spoluvlastníctve a znemožnila žalobkyni tento vchod používať, čím zasiahla do vlastníckych práv žalobkyne. Žalovanej uložil povinnosť zaplatiť náhradu trov konania v sume 459,12 Eur k rukám advokáta do 3 dní.

Na odvolanie žalovanej Krajský súd v Trenčíne rozsudkom z 3. júna 2010 sp. zn. 4 Co 299/2009 rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny potvrdil. Stotožnil sa so skutkovými a právnymi závermi súdu prvého stupňa, že sporný vchod je spoločnou časťou domu v zmysle § 2 ods. 4 zákona č. 182/1993 Z.z.. Pokiaľ žalovaná nesúhlasila s užívaním spoločnej veci – vchodu – žalobkyňou, mala postupovať v zmysle § 139 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ktorý upravuje rozhodovanie spoluvlastníkov o hospodárení so spoločnou vecou. Pokiaľ tak nepostupovala, zasiahla do spoluvlastníckych práv žalobkyne tým, že jej znemožnila užívať spoločnú časť domu. Žaloba preto bola dôvodná. O trovách konania rozhodol podľa § 224 ods. 1, § 142 ods. 1 O.s.p. a žalovanej uložil nahradiť žalobkyňi trovy konania v sume 71,92 Euro.

Proti tomuto rozhodnutiu krajského súdu podala dovolanie žalovaná s poukazom na ustanovenie § 241 ods. 2 písm. a/,b/,c/ a § 237 písm. f/ O.s.p. Žiadala oba rozsudky súdov nižších stupňov zrušiť a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Uviedla, že odvolací súd bez toho, aby vykonal ďalšie dokazovanie, ktorého sa domáhala ešte v konaní pred súdom prvého stupňa, si osvojil závery súdu prvého stupňa, čím došlo k nesprávnemu zisteniu skutkového stavu a tým aj k nesprávnemu právnemu posúdeniu veci. Rozhodnutie súdu prvého stupňa bolo pre ňu prekvapivé, pretože nemala dostatočný časový priestor vyjadriť sa k vyjadreniu Mestského úradu P. a odvolací súd nezabezpečil pripojenie celého spisu katastra nehnuteľností, vrátane technickej dokumentácie obytného domu súp. Č.. Výrok rozsudku je neurčitý a odvolací súd tým, že takéto rozhodnutie potvrdil, zaťažil konanie inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

Žalobkyňa v písomnom vyjadrení k dovolaniu navrhla dovolanie zamietnuť, pretože rozhodnutia oboch súdov boli vydané na základe náležitého zistenia skutkového stavu a správneho právneho posúdenia veci a dovolanie nie je dôvodné, ani prípustné.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.), po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.), zastúpený advokátom (§ 241 ods. 1 O.s.p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.) skúmal predovšetkým jeho prípustnosť. Dospel pritom k záveru, že dovolanie smeruje proti takému rozhodnutiu, proti ktorému nie je prípustné, preto ho treba odmietnuť.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

Podmienky prípustnosti dovolania sú upravené v ustanoveniach § 237, § 238 a § 239 O.s.p. V ustanovení § 237 O.s.p. sú stanovené podmienky prípustnosti dovolania proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu bez ohľadu na jeho procesnú formu. Ustanovenie § 238 O.s.p. upravuje dôvody prípustnosti dovolania proti rozhodnutiam odvolacieho súdu vydaným vo forme rozsudku a v ustanovení § 239 O.s.p. sú uvedené dôvody prípustnosti dovolania, ktoré smerujú proti rozhodnutiam odvolacieho súdu vydaným vo forme uznesenia.

V prejednávanej veci odvolací súd rozhodol rozsudkom, ktorým potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej.

Podmienky prípustnosti dovolania bolo preto potrebné skúmať v zmysle § 238 O.s.p., podľa ktorého je dovolanie prípustné, ak smeruje proti rozsudku, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej (§ 238 ods. 1 O.s.p.), alebo proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, v ktorom sa odvolací súd odchýlil od právneho názoru odvolacieho súdu vysloveného v tejto veci (§ 238 ods. 2 O.s.p.), alebo proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol potvrdený rozsudok súdu prvého stupňa, ak odvolací súd vyslovil vo výroku svojho potvrdzujúceho rozsudku, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, alebo ide o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4 (§ 238 ods. 3 O.s.p.). Dovoláním žalovanej je napadnutý rozsudok odvolacieho súdu, ktorý nevykazuje znaky rozsudkov uvedených v § 238 O.s.p., proti ktorým je dovolanie prípustné. Prípustnosť dovolania žalovanej preto z citovaného ustanovenia § 238 O.s.p. nevyplýva.

Dovolanie by vzhľadom na uvedený záver bolo procesne prípustné, len ak by v konaní došlo k niektorej z procesných väd uvedených v § 237 O.s.p., ku ktorým je dovolací súd povinný prihliadnuť (§ 242 ods. 1 O.s.p.). Vzhľadom na túto zákonnú povinnosť, neobmedzil sa dovolací súd len na skúmanie prípustnosti dovolania podľa § 238 O.s.p., ale sa zaoberal aj otázkou, či konanie nie je postihnuté niektorou z väd vymenovaných v § 237 písm. a/ až g/ O.s.p. (t.j., či v prejednávanej veci nejde o prípad nedostatku právomoci súdu, spôsobilosti účastníka, riadneho zastúpenia procesne nespôsobilého účastníka, prekážku veci právoplatne rozhodnutej alebo už prv začatého konania, nepodania návrhu na začatie konania, hoci podľa

zákona bol potrebný, prípad odňatia možnosti účastníka pred súdom konať a rozhodovania vylúčeným sudcom, či konania nesprávne obsadeným súdom). Prípustnosť dovolania z hľadiska § 237 O.s.p. pritom nie je založená už tým, že dovolateľ tvrdí, že rozhodnutie odvolacieho súdu je postihnuté niektorou vadou uvedenou v § 237 O.s.p., ale nastáva až vtedy, ak rozhodnutie odvolacieho súdu vadou uvedenou v citovanom zákonom ustanovení skutočne trpí.

Žalovaná v dovolaní nenamietala, že by v konaní došlo k procesným vadám v zmysle § 237 písm. a/ až e/ a g/ O.s.p. a existencia procesnej vady takejto povahy nevyšla v dovolacom konaní najavo. Prípustnosť jej dovolania preto z týchto ustanovení nevyplýva.

So zreteľom na obsah dovolania, dovolací súd osobitne skúmal, či v konaní (ne)došlo k odňatiu možnosti konať pred súdom (§ 241 ods. 2 písm. a/ O.s.p. v spojení s § 237 písm. f/ O.s.p.).

Odňatím možnosti pred súdom konať sa rozumie taký závadný procesný postup súdu, ktorým sa účastníkovi znemožní realizácia jeho procesných práv, priznaných mu v občianskom súdnom konaní za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov.

Predmetnému dôvodu dovolania sú vlastné tri pojmové znaky: 1/ odňatie možnosti konať pred súdom, 2/ to, že k odňatiu možnosti konať došlo v dôsledku postupu súdu, 3/ možnosť konať pred súdom sa odňala účastníkovi konania. Vzhľadom k tej skutočnosti, že zákon bližšie v žiadnom zo svojich ustanovení pojem odňatie možnosti konať pred súdom nešpecifikuje, pod odňatím možnosti konať pred súdom je potrebné vo všeobecnosti rozumieť taký postup súdu, ktorý znemožňuje účastníkovi konania realizáciu procesných práv a právom chránených záujmov, priznaných mu Občianskym súdnym poriadkom na zabezpečenie svojich práv a oprávnených záujmov.

Najvyšší súd Slovenskej republiky považuje za potrebné poukázať na to, že konanie pred súdom musí zabezpečiť pre účastníkov konania spravodlivú ochranu ich práv a záujmov (tzv. fair process). Na zabezpečenie tejto ochrany priznáva Občiansky súdny poriadok účastníkovi viaceré procesné práva, medzi ktoré patrí aj právo vyjadrovať sa k tvrdeným skutočnostiam, navrhovať dôkazy na ich vyvrátenie a vyjadrovať sa aj k právnym dôsledkom z nich vyplývajúcich. Medzi základné práva účastníka konania patrí aj právo účastníka

konania napadnúť rozhodnutie súdu prvého stupňa odvolaním, pokiaľ to zákon nevyklučuje (§ 201 O.s.p.).

Najvyšší súd Slovenskej republiky nezistil, že by súd prvého stupňa žalovanej nejakým závadným procesným postupom znemožnil realizáciu procesných práv, priznaných jej procesným predpisom. Vo vzťahu k žalovanej nedošlo postupom súdu prvého stupňa k odňatiu možnosti pred ním konať tým, že by nemala dostatočný časový priestor vyjadriť sa k potvrdeniu Mestského úradu P. z 5. augusta 2009. Z obsahu spisu vyplýva, že tento dôkaz bol predložený súdu ku dňu pojednávania určeného na 5. augusta 2009, ktoré bolo krátko odročené a na ktorom žalovaná aj jej právny zástupca boli prítomní. Ďalšie pojednávanie sa uskutočnilo 9. septembra 2009 a listom z 8. septembra 2009 zástupca žalovanej predložil súdu „Stanovisko k dôkazom v spise“ (por. čl. 81). Z uvedeného vyplýva, že sa nejednalo o tzv. prekvapujúce rozhodnutie a žalovaná a jej právny zástupca mali možnosť vyjadrovať sa k veci, vrátane právnej kvalifikácie a k hodnoteniu dôkazov a to aj v rámci uskutočneného pojednávania, ktorú procesnú možnosť aj využili na pojednávaní 9. septembra 2009 (por. čl. 83 a nasl. spisu). V rozhodnutí súdu prvého stupňa preto nešlo o tzv. prekvapujúce rozhodnutie, ktoré by viedlo k porušeniu procesných práv žalovanej skutkovo a právne argumentovať ohľadne právneho posúdenia veci, prípadne vyjadriť sa podľa § 118 ods. 4 O.s.p..

Pokiaľ žalovaná namieta, že k odňatiu možnosti konať pred súdom došlo pri vykonávaní dokazovania, nepriznaním významu určitému dôkazu alebo nesprávnym vyhodnotením niektorého dôkazu, dovolací súd uvádza, že nevykonanie dôkazov podľa návrhov alebo predstáv žalovanej nie je postupom, ktorým by jej súd odňal možnosť konať pred súdom, lebo rozhodovanie o tom, ktoré dôkazy budú vykonané, patrí výlučne súdu, a nie účastníkovi konania (§ 120 ods. 1 O.s.p.). Ak súd niektorý dôkaz nevykoná, môže to viesť nanajvýš k jeho nesprávnym skutkovým záverom a teda v konečnom dôsledku aj k nesprávnemu rozhodnutiu, nie však k zmätočnosti rozhodnutia (viď aj rozhodnutia uverejnené v Zbierke rozhodnutí a stanovísk súdov Slovenskej republiky pod č. 37/1993 a pod č. 125/1999). S otázkou vykonania dôkazov súvisí problematika ich hodnotenia – pokiaľ dovolateľka namieta aj nesprávne hodnotenie dôkazov, nepriznanie významu určitému dôkazu alebo prehliadnutie významu niektorého dôkazu alebo priznanie významu dôkazu, ktorý význam nemal, dovolací súd uvádza, že nesprávne hodnotenie dôkazov (pozn.: dovolací súd sa hodnotením dôkazov nezaoberal) nie je dôvodom zakladajúcim prípustnosť dovolania

podľa § 237 O.s.p.. Len ak by dovolanie bolo procesne prípustné (o tento prípad ale nejde), mohli by byť ňou tvrdené skutočnosti právne významné ako dovolací dôvod podľa § 242 ods. 1 písm. c/ O.s.p.

Žalovaná v dovolaní namietla, že napadnuté rozhodnutia súdov spočívajú na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.). Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Nesprávne právne posúdenie veci je síce relevantným dovolacím dôvodom, samo o sebe ale prípustnosť dovolania nezakladá (nemá základ vo vade konania v zmysle § 237 O.s.p. a nespôsobuje zmätočnosť rozhodnutia). I keby tvrdenia dovolateľky boli opodstatnené (dovolací súd ich z uvedeného aspektu neposudzoval), dovolateľkou vytýkaná skutočnosť by mala za následok vecnú nesprávnosť napadnutého rozhodnutia, nezakladala by ale prípustnosť dovolania v zmysle § 237 O.s.p. V dôsledku toho by posúdenie, či odvolací súd (ne)použil správny právny predpis a či ho (ne)správne interpretoval alebo či zo správnych skutkových záverov vyvodil (ne)správne právne závery, prichádzalo do úvahy až vtedy, keby dovolanie bolo procesne prípustné (o taký prípad ale v prejednávanej veci nešlo).

Pokiaľ žalovaná dovolanie odôvodnila tým, že konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, treba uviesť, že iná vada konania (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.) je síce prípustným dovolacím dôvodom (ktorý možno uplatniť vtedy, ak je dovolanie prípustné), samotná táto vada ale prípustnosť dovolania nezakladá.

Vzhľadom na uvedené možno zhrnúť, že v danom prípade prípustnosť dovolania nemožno vyvodiť z ustanovenia § 238 O.s.p. a iné vady konania v zmysle § 237 O.s.p. neboli dovolacím súdom zistené. Preto Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie žalovanej v súlade s § 218 ods. 1 písm. c/ v spojení s § 243b ods. 5 O.s.p., ako dovolanie smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému je tento opravný prostriedok neprípustný, odmietol. Riadiac sa právnou úpravou dovolacieho konania, nezaoberal sa napadnutým rozhodnutím odvolacieho súdu z hľadiska jeho vecnej správnosti.

O náhrade trov dovolacieho konania rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 146 ods. 1 písm. c/ O.s.p. (s použitím analógie) v spojení s § 243b ods. 5 a § 224 ods. 1 O.s.p., keď neboli dané dôvody pre použitie odseku 2 tohto ustanovenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 20. decembra 2010

JUDr. Eva Sakálová, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Dagmar Falbová